

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

GENERALINIS SEKRETORIATAS

LR Nuolatinė Atstovybė ES
Gaun. Rašto Nr. 1-3762
2006 m. 07 mėn. 20 d.

Briuselis, 20 VII 2006
SG-Greffe (2006) D/ 204087

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NUOLATINEI ATSTOVYBEI PRIE
EUROPOS SAJUNGOS
Rue Belliard, 41-43

1040 - Bruxelles

Dėl: Valstybės Pagalbos Nr.N 330/2005- Lietuva

Generalinis sekretoriatas maloniai Jūsų prašo prie šio lydraščio pridedamą Komisijos sprendimą, kurio tema nurodyta aukščiau, perduoti Užsienio reikalų ministrui.

Generalinio sekretoriaus vardu,

Karl VON KEMPIS

Priedai: K(2006) 3198 galutinis

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 19-VII-2006

K(2006)3198 galutinis

Tema: Valstybės pagalba N 330/2005 – Lietuva
Pagalba laivybos bendrovėms – Tonažo mokesčio schema

Gerbiamasis pone Ministre,

PROCEDŪRA

- (1) 2005 m. birželio 22 d. laišku Lietuvos institucijos pagal Sutarties 88 straipsnio 3 dalį pranešė Komisijai apie ketinimą įgyvendinti valstybės pagalbos laivybos sektoriui priemonę – tonažo mokesčio schemą. Europos Komisijos Generalinis sekretoriatas užregistravo šį pranešimą 2005 m. birželio 28 d., nuoroda SG (2005) A/6019.
- (2) 2005 m. rugpjūčio 29 d. laišku (nuor. D/118018) Komisija paprašė papildomos informacijos apie šią priemonę ir 2005 m. spalio 17 d. laišku (užregistruotu 2005 m. spalio 20 d., nuoroda DG TREN A/26548) Lietuvos institucijos pateikė atsakymus. Kitame 2005 m. lapkričio 29 d. laiške (nuor. 125248) Komisija paprašė papildomos informacijos ir 2006 m. sausio 13 d. buvo pateikti atsakymai (užregistruoti 2006 m. sausio 18 d., nuoroda DG TREN 11275). 2006 m. kovo 13 d. laiške (nuor. 205179) Komisija paprašė papildomų paaiškinimų ir atsakymus į savo klausimus gavo 2006 m. balandžio 24 d. elektroniniu paštu (užregistruota 2006 m. balandžio 25 d., nuoroda DG TREN A/20167). 2006 m. birželio 6 d. elektroniniu laišku (užregistruotu 2006 m. birželio 13 d., nuoroda DG TREN A/24545) Lietuvos institucijos sutiko pratęsti laiką, per kurį Komisija turi priimti sprendimą dėl šios priemonės atitikties reikalavimams, iki 2006 m. liepos 31 d.

Jo Ekscelencija Užsienio Reikalų Ministras ANTANAS VALIONIS
Užsienio Reikalų Ministerija
J. Tumo-Vaižganto g. 2
LT-01511 Vilnius

PRIEMONĖS APRAŠYMAS

Bendra informacija apie priemonę

- (3) Kaip nurodyta 2004 m. Bendrijos valstybės pagalbos jūrų transportui gairėse¹ (toliau – 2004 m. gairės), daug Bendrijos jūrų laivų yra užregistruoti su trečiųjų šalių vėliavomis, nes šių šalių registrai tebesiūlo finansiškai palankesnes sąlygas nei valstybių narių registrai. Lietuvoje ir kitur laivybos bendrovių naudojamas tradicinis išlaidų mažinimo būdas yra perregistruoti laivus į vadinamųjų „patogios vėliavos“ šalių atvirus laivų registrus. Šis būdas suteikia dvigubos naudos – mažas laivo įgulos sukomplektavimo išlaidas ir galimybę sumažinti mokesčius naudojantis palankia šių šalių mokesčių sistema. Kelios valstybės narės, reaguodamos į šią tendenciją, įdiegė tonažo mokesčio sistemą ir tuo pat metu sumažino už Bendrijos jūrininkus mokamas mokesčių ir socialinio draudimo įmokas.

Siūloma priemonė

- (4) Lietuvos tonažo mokesčio priemonė – tai nauja mokesčio sistema, pagal kurią mokesčius Lietuvos Respublikoje mokėti privalantys vienetai, turintys laivą arba kitokia tiesiogiai susijusia veikla dalyvaujantys tarptautiniuose pervežimuose, gali pakeisti veiklos pelno mokesčio pagrindą. Tonažo mokesčio schemos reikalavimus atitinkančios bendrovės vietoj jūrų transporto veiklos faktinio pelno apmokestinimo gali rinktis mokestį, skaičiuojamą pagal jų laivyno grynąjį tonažą (tonažo mokestį).
- (5) Tonažo mokesčio įstatymas įsigalios kitais mokestiniais metais po to, kai Komisija patvirtins priemonę, šiuo atveju nuo 2007 m. sausio 1 d.

Tonažo mokesčio schema

- (6) Pagal priemonės, apie kurią buvo pranešta, nuostatas tonažo mokesčio reikalavimus atitinkančių bendrovių mokėtino mokesčio suma nustatoma remiantis jų reikalavimus atitinkančių laivų grynuoju tonažu. Atitinkamas apmokestinamas laikotarpis – tai laikotarpis, kurį laivas yra įregistruotas Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre arba kitos ES valstybės narės jūrų laivų registre. Reikalavimus atitinkančios bendrovės apmokestinamos remiantis fiksuoto pelno bendrąja suma, skaičiuojama pagal reikalavimus atitinkančių laivų grynąjį tonažą; mokestis skaičiuojamas 100-ai mažųjų tonų (MT) ir 24 valandų laikotarpiui, nepriklausomai, ar laivas eksploatuojamas ar ne:

<i>Laivo grynasis tonažas</i>	<i>Nustatyto dydžio pajamų skaičiavimas</i>
<i>Iki 1000 MT</i>	<i>3,2 LTL (0,93 EUR) per dieną 100-ai MT</i>
<i>1001 – 10 000</i>	<i>2,3 LTL (0,67 EUR) per dieną</i>

¹ (Komisijos komunikatas C(2004) 43, OL C13, 2004 I 17, p. 3).

<i>MT</i>	<i>100-ai MT</i>
<i>10 001 – 25 000 MT</i>	<i>1,5 LTL (0,43 EUR) per dieną</i>
<i>Daugiau kaip 25 000 MT</i>	<i>0,92 LTL (0,27 EUR) per dieną</i>

- (7) Skaičiuojant laivo grynasis tonažas – tai laivo grynasis tonažas, nurodytas tarptautiniame tonažo pažymėjime. Laivų grynasis tonažas turi būti ne mažiau kaip 100 MT.

Biudžetas

- (8) Dėl tonažo mokesčio schemos sumažės valstybės pajamos. Lietuvos institucijos numato, kad bendra prarastų mokesčių suma bus iki **2,1 milijono LTL (0,6 milijono EUR) pelno mokesčio pajamų per metus.**

Trukmė

- (9) Nors, kai buvo pranešta apie Lietuvos tonažo mokestį, jo galiojimo trukmė buvo neribota, Lietuvos institucijos išsipareigojo po 10 metų iš naujo pranešti apie šią priemonę Europos Komisijai pagal 88 straipsnio 3 dalį, taigi priemonės galiojimo trukmė bus 10 metų ir ji galės būti pratęsta Komisijai priėmus sprendimą.

Tinkamumo kriterijai

Reikalavimus atitinkanti bendrovė

- (10) Apmokestinamas Lietuvos vienetas arba apmokestinamas užsienio vienetas, registruotas arba kitaip įsteigtas ES valstybėje narėje, vykdamas veiklą Lietuvos Respublikoje per savo nuolatinę buveinę ir todėl apmokestinamas Lietuvoje, kuris:
- užsiima tarptautiniu vežimu jūrų laivais arba tiesiogiai su tuo susijusia veikla,
 - valdo jūrų laivus pagal nuosavybės teisę arba nuomos (finansinės nuomos) sutartį, numatančią galimybę perleisti nuosavybės teisę, arba pagal pirkimo ir pardavimo sutartį, numatančią galimybę perleisti nuosavybės teisę, jei vienetas sumoka viso turto vertės sumą, arba pagal laivo nuomos be įgulos sutartį, ir
 - jei tai laivus valdanti bendrovė, pagal nuosavybės teisę valdo ne mažiau kaip 25 % viso jos valdomų jūrų laivų grynojo tonažo, ir
 - Lietuvoje tarptautiniam vežimui naudojamiems jūrų laivams teikia strateginio, komercinio ir techninio valdymo paslaugas.

Reikalavimus atitinkantys laivai

(11) Reikalavimus atitinkantis laivas – tai daugiau nei 100 MT jūrų laivai (krovininiai laivai, konteinervežiai, tanklaiviai, ro-ro keleiviniai laivai, kruiziniai laivai), kurie yra:

- registruoti Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre arba kitos ES valstybės narės jūrų laivų registre ir
- naudojami tarptautiniam vežimui ir kitokiai tiesiogiai su juo susijusiai veiklai (reikalavimus atitinkančiai veiklai), ir
- atitinka Lietuvos Respublikos ir Europos Bendrijų teisės aktais nustatytus saugos reikalavimus.

Reikalavimus atitinkanti veikla

(12) Be reikalavimus atitinkančios veiklos sąrašo Lietuvos institucijos išpareigojo, Komisijai patvirtinus schemą ir prieš jai įsigaliojant, priimti įgyvendinimo teisės aktus, nustatančius išsamų veiklos, tiesiogiai susijusios su tarptautiniu vežimu laivais, kuriems taikomas šis mokestis, sąrašą.

(13) Lietuvos institucijos nurodė, kad į sąrašą bus įtraukta tokia tarptautiniu vežimu laivais užsiimančių vienetų veikla: veikla, būtina tarptautiniam vežimui jūrų laivais vykdyti:

- laivų vadybos ir administravimo paslaugos, tiesiogiai susijusios su keleivių ir (arba) prekių vežimu jūrų laivais (pvz., degalų pirkimas, įgulos samdymas, krovinio ir keleivių vietų rezervacija ir kt.);
- draudimo paslaugos, tiesiogiai susijusios su keleivių ir (arba) krovinio vežimu jūrų laivais;
- keleivių įlaipinimo ir išlaipinimo paslaugos;
- krovinio pakrovimo ir iškrovimo paslaugos, įskaitant perkrovimą į kitą laivą arba supakavimą ar išpakavimą prieš pakrovimą arba tuoj po iškrovimo;
- konteinerių prekėms jūrų laivais gabenti arba kitaip pristatyti užsakovams nuoma;
- tarptautinių keleivių kelionių metu parduodamos paslaugos, kurių reikia jūrų laive ir kurios suteikiamos pačiame laive, taip pat prekės, kurių reikia arba kurios naudojamos laive, išskyrus prabangos paslaugas (kazino, lažybas, stalo lošimus, ekskursijas keleiviams ir kt.) ir prabangos prekes (juvelyrinius dirbinius, suvenyrus ir kt.);
- gelbėjimo paslaugos ir kitokia jūrų laivo jūroje teikiama pagalba;
- jūrų laivo nuoma pagal Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo 2 straipsnyje nurodytą laivo frachtavimo sutartį, pagal kurią tarptautiniu

vežimu laivais užsiimantis ir laivą eksploatuojantis vienetas samdo vadovaujantį laivui ir kontroliuojantį įgulą vieneta;

- trumpalaikės investicijos iš apyvartinių lėšų, jei tai suderinama su vieneto pajamomis iš leidžiamų veiklos rūšių;
- reklamos ir prekybos paslaugos, jei tokia veikla yra susijusi su vietos reklamai jūrų laivuose pardavimu;
- atstovavimo laivybos kompanijai ir laivų nuomos sutarčių sudarymo paslaugos, teikiamos saviems laivams;
- valdomo turto pervedimas, jei šis turtas skirtas jūrų transportui.

- (14) Lietuvos tonažo mokesčio schema nebus taikoma vilkimo ir dugno gilinimo veiklai.

Vėliavos reikalavimas

- (15) Pagal Lietuvos tonažo mokesčio sistemą reikalavimus atitinkantys laivai turi būti registruoti Lietuvoje arba kitos ES ar EEE valstybės narės jūrų laivų registre.

Lėšų paskirstymas

- (16) Diegiant tokio tipo tonažo mokesčio sistemas labai svarbu, kad iš schemos taikymo gautas pelnas nebūtų naudojamas reikalavimų neatitinkančiai veiklai. Todėl Lietuvos institucijos nustatė, kad reikalavimų neatitinkančiai veiklai bus taikomos įprastos įmonių pelno mokesčio sąlygos.

Atskiros apskaitos

- (17) Vienetas, kurio pajamos yra apmokestinamos nustatyto tarifo tonažo mokesčiu, turi pateikti atskirą kiekvieno mokesčio laikotarpio pajamų mokesčio deklaraciją už pajamas, gautas iš veiklos, kuriai taikomas tonažo mokesčio, ir už pajamas, gautas iš veiklos, kuriai taikomos bendros mokesčio skaičiavimo nuostatos. Be to, Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 57 straipsnyje nustatyta, kad mokesčio mokėtojų buhalterinė apskaita privalo būti tvarkoma taip, kad ji teiktų pakankamą informaciją pelno mokesčiui apskaičiuoti.

Ištiesos rankos principas

- (18) Pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymą vadinamasis ištiesos rankos principas bus taikomas susijusių vienetų, kurie turi teisę pasinaudoti tonažo mokesčiu, ir kitų vienetų sudarytiems sandoriams. Taip pat tonažo mokesčio sistemai bus taikomos standartinės mokesčių vengimo prevencijos nuostatos (t. y. turinio viršenybės prieš formą principas).

Bendrovių grupės

- (19) Lietuvos institucijos taip pat nurodė, kad Lietuvos bendrai taikomame mokesčio įstatyme ir bendruose apmokestinimo teisės aktuose nenumatomas diferencijuotas vienetų grupių apmokestinimas. Todėl tonažo mokesčio sistemoje nėra atskirų reikalavimų vienetų grupėms. Šiuo metu taikomame Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme nustatyta, kad kiekvienas vienetas (nepriklausomai, ar jis prisijungęs prie vienetų grupės), privalantis mokėti mokesčius Lietuvos

Respublikoje turi tvarkyti atskiras apskaitas. Tai galios ir tonažo mokesčiui. Tai turėtų padėti išvengti atvejų, kai kontroliuojamasis arba kontroliuojantis vienetas pelningiems kontroliuojančio arba kontroliuojamojo vieneto laivams parenka tonažo mokesčio sistemą, o nuostolingiems laivams – įmonių pelno mokesčio bendrąjį tarifą.

Palankesnių apmokestinimo sąlygų pasirinkimas arba atsisakymas

- (20) Vienetas, turintis teisę rinktis tonažo mokestį, nustatytu laikotarpiu (iki 10 metų) privalo atitikti visus tonažo mokesčio taikymo reikalavimus (įstatymo projekto 5 straipsnis); jei jis reikalavimų nebeatitinka, praranda teisę taikyti fiksuotą tarifą ir nebegali jos taikyti 10 metų nuo šios teisės praradimo.
- (21) Jei turintis teisę ir pasirinkęs mokėti tonažo mokestį vienetas praranda teisę mokėti šį mokestį (nes nebeatitinka reikiamų kriterijų), nuo mokesstinio laikotarpio, kuriuo buvo prarasta ši teisė, vieneto pajamoms bus taikomos bendros įmonių pelno mokesčio skaičiavimo nuostatos. Be to tas vienetas nebegalės rinktis tonažo mokesčio mokesčiais laikotarpiais, priklausančiais 10 metų laikotarpiui, prasidedančiam nuo mokesstinio laikotarpio, kuriuo buvo pirmą kartą suteikta teisė mokėti tonažo mokestį.
- (22) Jei turintis teisę ir pasirinkęs mokėti tonažo mokestį vienetas praranda teisę jį mokėti, turto, kuriam taikomas įprastas įmonių pelno mokestis, nusidėvėjimo arba amortizacijos sąnaudos skaičiuojamos remiantis turto išsigijimo verte, iš kurios atimama nusidėvėjimo arba amortizacijos sąnaudų suma, kuri būtų nustatyta, jei vienetai būtų visą laiką taikytas įprastas įmonių pelno mokestis.
- (23) Tačiau, jei turintis teisę ir pasirinkęs mokėti tonažo mokestį vienetas praranda šią teisę dėl *force majeure*, t. y. dėl nuo jo nepriklausančių aplinkybių (pvz., vienetas audros metu praranda jam priklausantį laivą), jis nepraranda teisės naudotis tonažo mokesčio schema.
- (24) Jei tonažo mokestį pasirinkęs vienetas pažeidžia sistemos sąlygas, jam taikomos Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo bendrosios nuostatos. Šiose nuostatose numatomas neišmokėtų sumų sumokėjimas ir baudų skyrimas.

Pagalbos tikslas

- (25) Lietuvos institucijos pažymi, kad ši sistema – tai ES ir EEE laivininkystės mokesčių priemonė. Ji skirta ES ir EEE registruotam prekybos laivynui remti ir plėsti, Lietuvos jūrininkų ir jūros operacijas vykdančių kranto darbuotojų darbo vietoms išsaugoti ir Lietuvoje įsikūrusių laivų operatorių konkurencingumui palaikyti.

Sutapimas su kitomis schemomis

Jūrininkų socialinio draudimo įmokų sumažinimas

- (26) 2006 m. kovo 22 d. Komisija patvirtino priemonę Valstybės pagalba N313/2005 – Lietuva – Jūrininkų socialinio draudimo įmokų sumažinimas. Pagal patvirtintą schemą darbdaviams Lietuvoje grąžinamos socialinio draudimo įmokos už su ES vėliava plaukiojančiuose laivuose dirbančius jūrininkus. Pagal priemonę darbdaviai gali atgauti visas įmokas už su ES vėliava plaukiojančiuose laivuose

dirbančius ir mokesčius Lietuvoje mokančius jūrininkus arba jų dalį. Patvirtinta schema bus taikoma nuo 2006 m. sausio mėnesio iki 2011 m. pabaigos; apskaičiuota, kad jos išlaidos bus iki 4,63 milijonų eurų per metus. Komisija nustatė, kad ji suderinama su 2004 m. gairėmis².

- (27) Lietuva taip pat pranešė apie dar dvi su jūrininkų mokesčiais ir socialinio draudimo išsipareigojimais susijusias priemones, kurios šiuo metu svarstomos.

PAGALBOS ĮVERTINIMAS

Pagalba pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį

- (28) Pagal EB Sutarties 87 straipsnio 1 dalį „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai“.
- (29) Lietuvos institucijos numato, kad taikant tonažo mokesčio schemą bus sumažinti mokesčius mokančio Lietuvos laivybos sektoriaus mokesčiai ir taip sumažintos šio sektoriaus išlaidos. Todėl priemonei naudojami valstybės ištekliai; ji bus naudinga tam tikroms įmonėms nes skirta specialiai laivybos sektoriui. Ši mokesčių lengvata iškraipo arba gali iškraipyti konkurenciją ir gali paveikti valstybių narių prekybą, kadangi tokia laivybos veikla iš esmės vykdoma tarptautiniu lygiu. Dėl šios priežasties ši paramos priemonė yra valstybės pagalba, kaip apibrėžiama Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.

Teisinis vertinimo pagrindas

- (30) Būtina įvertinti šią priemonę atsižvelgiant į EB sutarties 87 straipsnio 2 ir 3 dalies nuostatas, kuriomis numatomos 87 straipsnio 1 dalyje nustatytos bendros nesuderinamumo taisyklės išimtys.
- (31) EB sutarties 87 straipsnio 2 dalyje numatytos išimtys netaikomos šiam atvejui, nes ši pagalbos priemonė nėra socialinio pobūdžio ir neskiriama individualiems vartotojams; ji taip pat nėra skirta nei gaivalinių nelaimių ar kitų ypatingų įvykių padarytai žalai atitaisyti, nei tam tikrų Vokietijos Federacinės Respublikos regionų, patyrusių žalą dėl Vokietijos padalijimo, ekonomikai remti.
- (32) 87 straipsnio 3 dalyje nustatyta daugiau bendro draudimo skirti valstybės pagalbą išimčių. 87 straipsnio 3 dalies a, b ir d punktų nuostatos šiuo atveju netaikomos. Pirmiausia priemonės taikymo sritis neatitinka reikalavimo taikyti priemonę regionuose, kuriuose yra neįprastai žemas gyvenimo lygis arba didelis nedarbas. Be to, priemonė nėra skirta nei bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti arba kurios nors valstybės narės ekonomikos dideliems sutrikimams atitaisyti, nei kultūrai remti ar paveldui išsaugoti.

² 3.2 skirsnis „Su darbu susijusios išlaidos“.

- (33) Tik 87 straipsnio 3 dalies c punkte numatyta išimtis gali būti taikoma šiuo atveju, nes ji numato, kad valstybės pagalba leidžiama, jei ji suteikiama skatinant tam tikrą ekonomikos sričių plėtrą ir kai ši pagalba netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui.
- (34) 87 straipsnio 3 dalies c punkto nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo jūrų sektoriui sąlygos nustatytos su valstybės pagalba jūrų transporto sektoriuje susijusiose gairėse, 2004 m. gairėse (nurodytose pirmiau), kuriomis buvo pakeistos ir atnaujintos 1997 m. Bendrijos valstybės pagalbos jūrų transporto sektoriui gairės³. Komisija taip pat atsižvelgia į savo pačios praktiką ir sprendimus šioje srityje. Ši priemonė turės būti vertinama atsižvelgiant į šių gairių nuostatas ir Komisijos praktiką.

Ankstesni sprendimai dėl panašių schemų kitose valstybėse narėse

- (35) Valstybės pagalbos jūrų sektoriui gairėse (1997 m. ir 2004 m.) numatyta, kad valstybės pagalbos schemas gali būti įgyvendinamos Bendrijos jūrų sektoriaus interesams remti siekiant:
- saugaus, veiksmingo, patikimo ir aplinkai nekenkiančio jūrų transporto,
 - skatinti įregistruoti arba perregistruoti laivus į valstybių narių registrus,
 - padėti stiprinti valstybių narių įkurtus jūrų sektorius išlaikant visapusišką laivyno konkurencingumą pasaulio rinkose,
 - išlaikyti ir gerinti praktinę jūrų sektoriaus patirtį ir išsaugoti bei remti Europos jūrininkų užimtumą ir,
 - padėti remti naujas paslaugas trumpųjų nuotolių jūros laivybės srityje pagal Bendrijos transporto politikos baltąją knygą.
- (36) Per pastaruosius 10 metų Komisija apsvairstė panašių tonažo mokesčio sistemų. Jų nuostatos buvo panašios, ir savo struktūra bei poveikiu jos taip pat iš esmės buvo panašios. Komisija, atsižvelgdama į taikytinas gaires (1997 m. ir 2004 m.), nustatė, kad su Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktu, buvo suderinamos šios priemonės:
- Vokietijos tonažo mokesčio schema (N 396/1998, patvirtinta 1998 m. lapkričio 25 d.);
 - JK tonažo mokesčio schema (N 790/1999, patvirtinta 2000 m. rugpjūčio 2 d.);
 - Ispanijos tonažo mokesčio schema (N 736/2001, patvirtinta 2002 m. vasario 27 d.);
 - Danijos tonažo mokesčio schema (N 563/2001, patvirtinta 2002 m. kovo 12 d.);

³ Bendrijos valstybės pagalbos jūrų transporto sektoriui gairės; 1997 m. liepos 5 d. OL C/205.

- Suomijos tonažo mokesčio schema (N 195/2002, patvirtinta 2002 m. spalio 16 d.);
- Airijos tonažo mokesčio schema (N 504/2002, patvirtinta 2002 m. gruodžio 11 d.);
- Belgijos tonažo mokesčio schema (N 433/2002, patvirtinta 2003 m. kovo 19 d.);
- Ispanijos tonažo mokesčio schemas modifikavimas (N 528/2003, patvirtinta 2003 m. birželio 2 d.);
- Italijos tonažo mokesčio schema (N 114/2004, patvirtinta 2004 m. spalio 20 d.);
- Danijos tonažo mokesčio schemas modifikavimas (N 171/2004, patvirtinta 2004 m. gruodžio 1 d.).

Įvertinimas

- (37) 2004 m. gairių 3.1 skirsnyje specialiai minimos tonažo mokesčio schemas kaip priimtinos mokesčių priemonės pavyzdys: „Lygiai taip pat įprasto įmonių pelno mokesčio sistemos pakeitimas tonažo mokesčiu yra laikomas valstybės pagalba. „Tonažo mokestis“ reiškia, kad laivo savininkas moka mokestį, tiesiogiai susijusį su eksploatuojamu tonažu. Tonažo mokestis mokamas nepriklausomai nuo įmonės faktinio pelno ar nuostolių.“
- (38) Tačiau 2004 m. gairėse nustatomi kriterijai, kuriuos reikia atitikti, kad Komisija patvirtintų schemą.
- Kadangi schemas teikiama nauda turi padėti plėtoti laivybos sektorių ir užimtumą, atsižvelgiant į Bendrijos interesus, paprastai joje yra Bendrijos vėliavos reikalavimas, kurio turi laikytis tonažo mokesčio schemą naudojantys Bendrijos registre registruoti laivai.
 - Tonažo mokesčio sistemos suteiktos mokestinės lengvatos turi būti taikomos tik laivybos veiklai, kuri turi būti aiškiai apibrėžta, privalo būti nustatytos jos ribos ir specialios taisyklės, taikomos dugno gilinimo ir vilkimo veiklai.
 - Turi būti nustatytos apribojimo priemonės, kad būtų išvengta jos poveikio reikalavimų neatitinkančiai veiklai, tokios pat skaidrios apskaitos reikia siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui pagalba.
 - Atsižvelgiant į viršutinę pagalbos ribą 2004 m. gairėse numatoma, kad Komisija patvirtins tik tokį tonažo mokestį, kuriuo mokestis už tą patį tonažą padidės atitinkamai tiek, kiek kitose jau patvirtintose schemose.
 - 2004 m. gairėse taip pat nustatyti tam tikri ataskaitų reikalavimai.

Vėliavos reikalavimas

- (39) 2004 m. gairėse⁴ numatoma, kad mokesčių lengvatų schemose paprastai turėtų būti Bendrijos vėliavos reikalavimas. Kaip minėta (15 punkte), taikant Lietuvos tonažo mokesčio priemonę reikalaujama, kad reikalavimus atitinkantys laivai plaukiotų su ES arba EEE valstybės narės vėliava. Taigi priemonėje nustatytas aiškus vėliavos reikalavimas ir neįmanomos jokios nukrypti leidžiančios nuostatos. Todėl Komisija gali daryti išvadą, kad šis gairių reikalavimas yra įvykdytas.

Reikalavimus atitinkanti veikla

- (40) Pagal priemonę taip pat parengiamas aiškus ir išsamus reikalavimus atitinkančios veiklos, kuriai taikomas tonažo mokestis, sąrašas. Į sąrašą įtraukiamas tik keleivių ir krovinio vežimas jūra ir tam tikra susijusi ir artima veikla, kurią Komisija ankstesniuose sprendimuose⁵ įvertino kaip priimtina. Tai, kad dugno gilinimo ir vilkimo veikla aiškiai neįtraukta į tonažo mokesčio priemonės taikymo sritį, reiškia, kad tam tikros 2004 m. gairėse numatytos ir tokiai veiklai taikomos taisyklės nebus taikomos šiuo atveju.

Apribojančios priemonės

- (41) Taikant tonažo mokestį suteikiama mokesčių lengvata taikoma tik keleivių ir krovinio vežimui jūrų laivais ir tam tikrai susijusiai veiklai, kaip nurodyta pirmiau.
- (42) Tai, kad į jo taikymo sritį aiškiai neįtraukta tam tikra veikla, pvz., dugno gilinimo ir vilkimo, ir veikla, kurios tikslas nėra komercinis keleivių ir krovinio vežimas iš vienos paskirties vietos į kitą, dar labiau apriboja tonažo mokesčio schemos taikymą.
- (43) Kadangi pagal Lietuvos teisę bendrovių grupėms netaikomos atskiros nuostatos (žr. 19 punktą) ir visos grupės bendrovės turi parengti savo mokesčių deklaracijas, 2004 m. gairėse numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos dėl bendrovių grupių šiuo atveju negalioja.
- (44) Be to, priemonėje nustatytos griežtos schemos įgyvendinimo taisyklės, užtikrinančios atitiktą priemonės reikalavimams. Pvz., jei Lietuvos mokesčių institucijos nustato, kad vienetas melagingai pareiškė teisę pasinaudoti šia tonažo mokesčio schema, yra galimybė nutraukti schemos taikymą tam vienetui ir skirti didelę baudą.
- (45) Yra nustatyta tonažo mokesčio reikalavimus atitinkančios veiklos ir kitos veiklos apskaitos tvarkymo atskirai sistema ir reikalavimus atitinkančios bendrovės turės

⁴ 3.1 skirsnis.

⁵ Žr., pvz., Vokietijos tonažo mokesčio schemą (N 396/1998, patvirtinta 1998 m. lapkričio 25 d.) ir Suomijos tonažo mokesčio sistemą (N 195/2002, patvirtinta 2002 m. spalio 16 d.).

sugebėti įrodyti, kad jos tvarkė tikslias atskiras šios veiklos apskaitas. Taip pat reikalavimus atitinkančių vienetų vykdomai reikalavimų neatitinkančiai veiklai bus taikoma ištiestos rankos principu vykdomų sandorių sistema.

- (46) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija gali daryti išvadą, kad buvo tinkamai numatyta rizika, kad reikalavimus atitinkančios bendrovės panaudos priemonę reikalavimų neatitinkančiai veiklai, todėl šis priemonės aspektas atitinka 2004 m. gairių reikalavimus ir yra suderinamas su anksčiau Komisijos patvirtintomis mokesčių sistemomis.

Pagalbos viršutinės ribos laikymasis

- (47) 2004 m. gairėse aiškiai leidžiama įprastą įmonių pelno mokesčių laivybos kompanijoms pakeisti tonažu paremta sąlyginio apmokestinimo sistema. Tačiau 2004 m. gairėse numatyta, kad Komisija patvirtins tik tas schemas, kurias taikant mokesčiai už tą patį tonažą padidės atitinkamai tiek, kiek taikant jau patvirtintas schemas. Šiuo atveju reikalavimus atitinkantiems laivams taikomi tarifai atitinka Komisijos anksčiau patvirtintus tarifus, taikomus dviejose sistemose, kurios buvo pateiktos Komisijai svarstyti nuo tada, kai 2004 m. gairėmis buvo įvestas šis proporcingumo reikalavimas. Lietuvos tonažo mokesčiui siūlomi tarifai atitinka 2004 m. spalio 20 d. Komisijos patvirtintus tonažo mokesčio⁶ tarifus ir 2004 m. gruodžio 1 d. patvirtintus naujausius Danijos tonažo mokesčio sistemos pakeitimus⁷.

- (48) Kadangi 2004 m. gairėse numatoma galimybė panaikinti 100 % jūrinių mokesčių ir socialinio draudimo (darbdavių ir darbuotojų įmokų), taigi leidžiama mokesčių ir socialinio draudimo našta sumažinti iki nulio, nei Komisijos jau patvirtintos priemonės dėl Lietuvos jūrinių išlaidų, nei šiuo metu svarstomos priemonės arba jų derinys negali turėti poveikio 2004 m. gairėse numatyta tonažo mokesčio viršutinei ribai. Todėl Komisija gali daryti išvadą, kad 2004 m. gairėse numatytos viršutinės pagalbos ribos yra laikomasi.

Ataskaitų reikalavimai

- (49) Kadangi pagal Lietuvos tonažo mokesčio priemonę reikalaujama, kad reikalavimus atitinkantys laivai būtų įregistruoti Lietuvoje arba kitoje ES ar EEE valstybėje narėje, nuo 2004 m. gairių 3.1 skirsnyje nustatyto vėliavos reikalavimo nėra nukrypstama. Gairėse numatoma, kad, jei dalis reikalavimus atitinkančių laivų (iki 40 %) plaukioja ne su Bendrijos vėliava, valstybė narė turi kas tris metus pateikti šios priemonės poveikio ataskaitą, kaip nurodyta 2004 m. gairių 12 skirsnyje. Kadangi vėliavos reikalavimas šiuo atveju yra aiškus ir nenumatoma jokių nukrypti leidžiančių nuostatų, tokios ataskaitos reikalavimo nėra.
- (50) Tačiau, kaip ir pagal visas 2004 m. gairėse aptariamąs schemas, šešiais metais valstybės narės Komisijai turi pateikti schemas poveikio įvertinimą.

⁶ Valstybės pagalba N114/2004 – Italijos tonažo mokesčiai.

⁷ Valstybės pagalba N171/04 – Danijos tonažo mokesčio sistemos modifikavimas.

Išvada

- (51) Todėl atsižvelgdama į pirmiau pateiktą analizę, Komisija gali daryti išvadą, kad nagrinėjama priemonė visais atžvilgiais atitinka 2004 m. gairių reikalavimus. Komisija pažymi, kad tonažo mokestis yra proporcinga mokesčio schema, skirta su Lietuvos ir ES arba EEE vėliavomis plaukiojančiam laivynui remti ir plėsti, Lietuvos praktinei patirčiai jūrų klausimais palaikyti, esamam Lietuvos laivynui ir jo komercinei ir strateginei vadybai išlaikyti bei dideliame užimtume laivuose ir krante Lietuvoje išsaugoti.
- (52) Dėl šių priešasčių priemonės, apie kurią buvo pranešta, – Lietuvos tonažo mokesčio – įdiegimas suderinamas su 2004 m. gairėmis.

SPRENDIMAS

- (53) Todėl Komisija nusprendė mokesčio schemą, apie kurią buvo pranešta, laikyti suderinama su bendrąja rinka pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkto nuostatas.

Tuo atveju, jeigu šiame laiške yra konfidencialios informacijos, kuri neturėtų būti atskleista trečiosioms šalims, prašome apie tai informuoti Komisiją per penkiolika darbo dienų nuo šio laiško gavimo datos. Jeigu Komisija negaus su tuo susijusio pagrįsto prašymo per nurodytą laiką, ji manys, kad sutinkate su viso laiško teksto atskleidimu trečiosioms šalims ir jo paskelbimu autentiška kalba internete adresu http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/index.htm. Šis prašymas turėtų būti siunčiamas registruotu laišku arba faksu:

Commission européenne,
Direction générale de l'énergie et des transports,
Direction A – Affaires générales,
B-1049 Bruxelles

Faksas: ++ 32 2 296 41 04

Pagarbiai,

Komisijos vardu

Jacques BARROT
Komisijos pirmininko pavaduotojas

